

# Değişim sürecinde eczacılık



Ecz.  
Tunçay  
Sayılkan

Ülkemizde birçok alanda olduğu gibi sağlıkta da hızlı bir değişim ve dönüşüm süreci yaşanıyor. Hemen her gün mesleğimizle ilgili yeni bir uygulama ile karşılaşılıyor. Milyonlarca ülke insanını yakından ilgilendiren çok önemli projeler, altyapısı yeterince hazırlanmadan uygulamaya başlandığı için de sıkıntıları da beraberinde getiriyor.

Biz eczacılar, 2005 yılı başından itibaren 33 yıl aradan sonra yeniden ülke nüfusunun tamamına hizmet vermeye başladık. Geçen süre sonrasında ilaca en çok gereksinim duyduğuna inandığımız SSK'lı ve Yeşil Kart'lı vatandaşlarımıza nitelikli sağlık hizmeti verebilmek için gayret gösterdik. Bu hizmetin sürdürülebilmesi için en ciddi özveriye de bizler gösterdik.

Yeşil kart ve özellikle SSK'nın serbest eczanelere açılması sonrasında birçok aksaklık ve belirsizlik yaşandı. İlk günlerdeki sorunların büyük bir kısmı meslek örgütlerinin yöneticileri ve kurum yetkililerinin özverili çalışmaları ile aşılmış görünse de, istenilen koşulların sağlanmasının biraz daha zaman alacağı hepimizce biliniyor.

Bu ülkede yaşayan tüm bireylerin eşit sağlık hizmeti almasını savunan biz eczacılar, halk sağlığına hizmet noktasında üzerimize düşenleri yapmayı tüm olumsuzluklara rağmen sürdürüyoruz. Yeni dönemde tanıştığımız firma iskонтolarının takibini ve fatura kontrollerini ise birçoğumuz ne yazık ki yapamıyoruz. Hangi ilaç

ne kadar kurum iskontosu ile eczanemize geliyor, hangi ilaca resmi kurumlar ne kadar iskonto uyguluyor? takibi pratikte pek mümkün değil. Daha da açıkçası; artan iş yükümüz sonrasında kazancımız o oranda artıyor mu kimse bilmiyor. Ancak, ülke nüfusunun tamamına hizmet verilmesiyle birlikte; doğal olarak eczanelerin tamamında artan iş yoğunluğu, hasta memnuniyetini sağlamak için sermaye artışı ve buna bağlı olarak artan ekonomik risk ortaya çıkıyor.

Sosyal güvenlik kuruluşlarının hazine desteği olmaksızın kendi gelirleri ile sağlık harcamalarını yapmadığını ve sağlık giderlerinin yarısını ilaç harcamalarının oluşturduğunu hepimiz çok iyi biliyoruz. Türkiye ilaç pazarında ithal ilacın payının sürekli arttığı ortadadır ve 2005 yılı itibarı ile uygulamaya konulan "veri koruması" da önümüzdeki günlerde ithal ilaç payının daha fazla artmasına neden olacaktır. Yeni çıkacak ilaçların fiyatları ve satış koşulları göz önüne alındığında, resmi kurumların geri ödemeleri eczaneler için daha da yaşamsal bir konuma gelecektir.

Her platformda tekrarladığımız gibi; sosyal güvenlik kuruluşlarınca yapılacak geri ödemelerde yaşanacak gecikmeleri eczacıyı tehdit etmesine ivedilikle çözüm bulunması tüm meslek örgütü yöneticilerinin öncelikli görevi olmalıdır.

Ülkenin dört bir yanında özveriyle çalışan biz eczacılar; bir yandan hastalarımıza nitelikli sağlık hizmeti sunabilmek için çaba sarf ederken, diğer yandan her kurumun birbirinden farklı uygulama talimatlarını, sürekli değişen ilaç fiyatlarını ve kuralları takip etmek durumunda kalıyoruz. Bizler halk sağlığına hizmeti benimserken, ilacı sadece ticari bir ürün olarak görenler ilaç fiyatları ve iskонтolar ile oynamayı sürdürüyorlar. Olup bitenlerin hastalara açıklanması görevi ise her zaman olduğu gibi bizlerin omuzlarına bırakılıyor.

Bu olumsuzlukların yaşanmaması

için önümüzdeki süreçte yapılması gereken; tüm kurumlar için ortak bir protokol oluşturulmasıdır. Ayrıca; ilaç savurganlığının önlenmesi ve akılcı ilaç kullanımının sağlanabilmesi için, önümüzdeki dönem oluşturulacak olan uygulama talimatları ve ilaç listelerinin hazırlanmasında yaşam pratiğini iyi bilen hekim ve eczacıların aktif görev alması da zorunludur.

Eczacı kamuoyunun yıllardır beklediği 6197 sayılı yasanın hala güncellenmemiş olması da eczanelerin dağılımını olumsuz etkilemeye devam ediyor. Ülkemizdeki eczanelerin yüzde 35'i üç büyük ilde bulunuyor ve her yıl mezun olan 1000 eczacının yaklaşık 800'ü eczane açmayı tercih ediyor. Mevcut koşullarda hiçbir kısıtlama olmadığı için yeni açılan eczanelerin de büyük çoğunluğu büyük illeri tercih ediyorlar. Mesleğimizin geleceği adına, yeni eczacılık fakültelerinin açılması engellenmeli ve eczane açılışlarına kısıtlama getirecek yasal düzenlemenin ivedilikle gerçekleşmesi için çaba sarf edilmelidir.

İşte o zaman, yıllardır dinlediğimiz olumsuzluklar, sunulan kara tablolar, eczacılık mesleği bitiyor söylemleri sona erecek ve gelecekle ilgili planların yapıldığı yepyeni bir süreç başlayacaktır. Bunu yapabilecek potansiyele ve örgütlülüğe sahibiz.

Bizler, her şeye rağmen mesleki yaşamımızı sıkıntıya sokacak ekonomik olumsuzlukları yaşamadan; halk sağlığına hizmet etmek ve danışmanlık görevimizi sürdürmek istiyoruz.

Temel dileğimiz ise; ilacın sadece eczanede ve eczacı danışmanlığında sunulduğu, eczanelerin finans kurumu yerine birinci basamak sağlık hizmetinin vazgeçilmez unsuru sağlık danışma merkezleri olarak görüldüğü, eczanenin sahibi ve mesul müdürünün sadece eczacı olduğu, ilacın üretiminden hastaya sunumuna kadar her aşamasında sadece eczacıların görev yaptığı bir eczacılıktır.

Saygılarımla...